

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravištvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XI.

V Celovcu, 20. oktobra 1892.

Štev. 29.

Avstrija prenovljena.

Prusi poznajo naše razmere v Avstriji dosti boljše, kakor naši avstrijski Nemci. Te dni je prinesel Berolinski časnik „Gegenwart“ zanimiv članek o Avstriji. Glavne misli tega članka so sledeče:

„Ni res, da so Nemci tisti lim, ki Avstrijo vkup drži, kakor pravijo avstrijski Nemci. Temveč le cesarska rodovina Habsburžanov drži Avstrijo vkup. Habsburžani pa ne marajo, da bi Nemci v državi preveč oblasti zadobili, ker bi potem Avstrija preveč od Nemčije odvisna postala; pa tudi Slovanom ne zaupajo, ki imajo preveč bratov zunaj državnih mej. Zato so Madjarom največ moči v roke dali, ker ti nimajo zunaj države nobenih sorodnikov. Ko bi Avstrija vsa madjarska postala, potem bi bila zelo močna. Moč in oblast Madjarov vedno narašča. Bati se je, da bodo postali gospodarji na izhodu. To pa je Nemcem v škodo, ki morajo po tem težiti, da bodo imeli prvo besedo v avstrijskih in balkanskih deželah. Ni pametno, da Nemci pomagajo zatirati slovanske národe, kajti to je le voda na ruski mlin; mali slovanski rodovi na jugu in zahodu so s tem prisiljeni, pri Rusiji pomoči iskati in v njej spoznati svojo rešiteljico. Ko bi pa Nemci podpirali Slovane, zlasti južne, proti Madjarom, potem bi Slovani ne gledali na Rusijo, ampak v Nemcih bi videli svoje prijatelje, rajši bi z njimi potegnili, da bi ohranili svojo svobodo in samostojnost; tako bi imeli Nemci velik upliv in mero-dajno besedo v Avstriji in v balkanskih (prej turških) deželah. Moč Francozov je slonela na tem, da so branili neodvisnost malih držav (Švice, Badenske, Virtemberške in Bavarske) na svoji izhodni meji. S tem so te države k sebi navezali. Ravno tako bi morali Nemci braniti svobodo malih slovanskih národov, kajti s tem bi spodkopali upliv in veljavo Rusije, ki je poglaviti sovražnik Nemcev. Da bo pa to mogoče, treba je najprej omejiti madjarsko oblast in sicer s tem, da se odpravi dualizem, da se Madjarom vzamejo tiste pokrajine, ki niso madjarske. Potem se mora Avstrija federalistično urediti, to je, razdeliti se mora na več dežel, ki bi imele nekaj svojih pravic, za skupne zadeve pa skupen državni zbor na Dunaju, ki bi postal spet glavno mesto za celo avstrijsko cesarstvo. Da bi pa Nemci v tem cesarstvu zadobili prvo besedo, treba je narediti veliko „nemško Avstrijo“ in sicer tako, da se združijo v eno deželo vse avstrijske dežele in pokrajine, koder se nemško govori. Ko bi se tako Madjarom vzele vse nemadjarske pokrajine, Nemci pa se združili v eno veliko „nemško Avstrijo“, potem bi bila ta poslednja med vsemi avstrijskimi deželami najmočnejša in najveljavnejša. Na tak način bi Nemci gospodovali v avstrijskih in balkanskih deželah. Tudi Rumunci se morajo braniti proti Madjarom, kajti oni ločijo južne od severnih Slovanov; potrební so toraj kot jez zoper Rusijo.“

To so misli premetenega Prusa v časniku „Gegenwart“. Z enim člankom se sicer svét ne more podreti in izteklo bo še mnogo vode v morje, prej da se Avstrija tako spremeni in prenovi, kakor ta spis nasvetuje, vendar pa se taki pojavi ne smejo prezreti. Ko bi mi avstrijskim Nemcem kaj takega nasvetovali, še z ramami ne bodo mignili; druga pa je stvar, če se jim to nasvetuje iz Berolina, kamor nemški národnjaki gledajo, kakor Turki v svojo Meko. Naši Nemci so s pruskimi v tesni duševni zvezi, in kar se tam v Nemčiji za dobro spozna, to je drago tudi našim nemškim národnjakom. Ideje (misli) se hitro širijo, in lahko je mogoče, da najde ta nasvet med našimi Nemci kmalo svoje privržence. Treba pa nam ni dostaviti, da iščejo Nemci pri tej politiki le svoj dobiček. Pisec članka pravi to sam, da Jugoslovani ne gre podpirati iz ljubezni in pravicoljubnosti, ampak le iz sebičnosti, ker bi bila taka politika za Nemce koristna. Mi bi morali toraj pri tej kupčiji zelo previdni biti, če bi nam Nemci prav dobrote in prijateljstvo ponujali. Tu bi ve-

ljal stari pregovor „Timeo Danaos et dona ferentes“. Najbrž pa pogoji ne bodo taki, da bi jih mi sprejeti zamogli. Pisec pravi med drugim, da se morajo „nemški Avstriji“ priklopiti Štajerska in tudi gorenjska stran (Oberkrain)! O Koroški molči, pa če že Gorenjsko za Nemce tirja, potem si lahko mislimo, da tudi celo Koroško. Če iščejo Nemci našega „prijateljstva“, potem nam s takimi predlogi ne smejo priti! Pa tudi Čehi ne bodo pustili raztrgati svojega kraljestva, da ne govorimo o drugih ovirah za ta nasvet.

Sploh pa mi ne pišemo o tej stvari, kakor bi mislili, da se bodo želje kakega pruskega časnikarja že jutri izvršile. Glavna stvar nam je le to, da tudi v Prusiji že začnejo spoznavati, da so razmere na Ogerskem neznosne, in da se je najhujšega bati, ako se madjarska oblast ne omeji. Pruskim Nemcem ni nič za Avstrijo, oni se le bojijo, da bo vsled madjarskega despotizma (nasilne vlade) celi izhod pod rusko oblast padel, ker bodo izhodni národi rajši ruski, kakor madjarski jarem nosili; Nemci pa hočejo Ruse nazaj tiščati, ker bi sami radi gospodovali na izhodu. Nam pa ni za Nemce in njih ošabno poželjivost, nam je le za Avstrijo, ktera je res v nevarnosti, dokler na Ogerskem ne naredi boljšega reda, dokler ne pomiri in ne zadovolji ogerskih nemadjarskih národov. Seveda je to silno težavna reč. Kakor hitro bi hotel naš cesar Madjare le nekoliko brzdati, bodo tisti precej s puntom pretili, nemara ga kar začeli. To notranjo vojsko pa bi lahko zunanji sovražniki Avstrije porabili v svojo korist. Skoraj ne vidimo za Avstrijo druge pomoči, kakor da se ponovi leto 1849., ko so Rusi prišli našemu cesarju pomagati in Madjare krotiti. Pri tej politiki naj bi bila Avstrija ostala, pa bi bila varna in močna! Ukrenilo pa se je na ravno nasprotno stran, in zdaj imajo Madjari prvo besedo v naši zunanji politiki. Čedalje bolj jasno se vidi, da smo s to politiko zavozili in državo postavili v veliko nevarnost. Slabi „Mir“ ne more v tem nič predelati, njega mero-dajni gospodje ne bodo poslušali, saj ga še berejo ne. Če pa že mi Slovenci v zunanji politiki nemamo nič odločevati, to se nam vendar ne bo zabranilo, da se včasih o njej pogovorimo; in kdo vé, če bi ne bila Avstrija na boljsem, ako bi včasih poslušala tudi nasvete svojih zvestih Slovanov?

Dopisi prijateljev.

Iz Dobrle vesi. (Raznoterosti.) Najprvo mi je omenjati vesele vesti, da imamo že mil. gospoda prošta Jan. Mariniča v svoji sredi. Veselo se je naznanjalo s pokanjem topičev v jutru od 2. t. m. radostno slovesnost umeščenja novega gospoda prošta. Da! v resnici se zamoremo radovati in opravičeno je naše veselje, kajti dobila je osiročena čreda zopet dobrega pastirja. Ob enem slišalo se je tudi že na vse zgodaj streljanje iz bližnjega St. Lipša, kajti tudi tam so obhajali enako slavnost, ko so po dolgem času zopet dobili svojega župnika. Darovali so ta dan sv. mašo prvič na nedeljo čast. gosp. Franc Mihl. Častitasti moramo tudi St. Lipšanom, da so vendar enkrat po dolgotrajnem čakanju in moledovanju dobili lastnega dušnega pastirja in vodnika. — Ne spominjam se, da bi bil v teku leta kakov dopis iz Dobrle vesi v ce-njenem „Miru“ priobčen. Ker se je med tem časom vendar zgodilo nekaj omenitbe vrednega, hočem pa jaz ob kratkem povedati. Znano je, da je zmagala pri zadnji občinski volitvi slovenska stranka in da je od tega časa župan g. Šumah. A kolike zasluge da ima pri tem č. g. provizor Bayer in koliko da je moral radi tega od nasprotnikov vsled njih surovosti in brezobzirnega obnašanja pretrpeti, tega pač ne ve vsakdo. Vsa čast gre zaslužnemu gospodu tembolj še, ker se, dasi češki rojak, poteguje za pravice bratskega národa. — Ravno po tem gospodu prišel je do drugečnega spoznanja tudi njegov rojak, a le češki Nemec, g. Brenig, bivši gozdarski in oskrbníški pristav na grajščini v Žoneku, a sedaj posestnik in gostilničar na pošti v

Dobrli vesi. Ta gospod pravi, da hoče zanaprej se potegovati za pravice tukajšnjega ubozega prebivalstva, ker spozna, da kdor hoče med Slovenci živeti, mora tudi spoštovati njih običaje in pripoznati njih opravičene zahteve. Tako je prav in pošteno.

Iz Vogrč. Krajni šolski svet v Vogrčah je že 18. septembra 1892 visokemu c. k. deželnemu šolskemu совету v Celovec odposlal preponižno prošnjo, naj visoki šolski urad razveljavi blagovoli odlok od 29. avgusta t. l., s katerim je bil dose-danji Koteljski učitelj gospod S. po dopisu na krajni šolski svet v Kotljah „strafweise“, po dopisu na tukajšnji šolski svet pa „aus Dienstes-rücksichten“ kot začasni učitelj v Vogrčah imenovan. Ker pa visoki c. k. dež. šolski svet preponižne prošnje, ki je pisana v slovenskem jeziku, do danes (11. okt.) še ni rešil, je objavimo od besede do besede, da visoki šolski urad po očitnem potu zve, če bi prošnja bila vtegnila v zgubo priti. Prošnja se glasi:

Z odlokom od 29. avgusta 1892, št. 2565, je visoki c. k. deželni svet Koteljskega ljudskega učitelja gospoda Samoniga Franca za prihodnjega učitelja v Vogrčah odločil.

S to odločbo podpisani postavni zastopniki tukajšnje šole nikakor ne morejo zadovoljni biti, ker je dosedanje obnašanje g. Samoniga na Lipi in v Kotljah preveč znano in vsled tega ni upati, da bi omenjeni g. učitelj z deželani tega kraja v miru živel, pri šolski mladini zaupanje užival in delal v blagor šole in v čast učiteljstva.

Ponižno podpisani krajni šolski svet prosi: visoki c. k. deželni šolski svet naj blagovoli navedeni odlok razveljaviti in gospoda Samoniga predstaviti tje, kjer bo zamogel v blagor šolske mladine uspešneje delovati, kakor tukaj v Vogrčah.

Krajni šolski svet v Vogrčah, 18. sept. 1892.

(Pečat.) (Podpisi.)

Iz Podjunske doline. (Ali se otroci v naših šolah naučijo kaj nemščine ali nič?) Večletna skušnja nam daje sledeč odgovor: v mestnih šolah se naučijo nemško, v vaških na deželi pa nič. Zakaj pa tako? Ali so v mestu boljši učitelji? Ali to pomaga, ker so v mestu šole po štiri- in petrazredne, na deželi pa le enorazrednice ali dvorazrednice? Nič od obojega. Glavni uzrok je ta, ker v mestu pridejo slovenski otroci z nemškimi vkup in se od nemških otrok več nemščine naučijo, kakor v šoli. Na vasi pa so le sami slovenski otroci, toraj tudi med seboj le slovensko govorijo, in ravno tako doma s stariši, zlahtniki in posli. Kar nemščine v šoli slišijo, se kmalu razkadi, ker ni vaje. Da je res tako, vidimo pri nas, ker mnogi, ki so blizu Pliberka ali Velikovca, svoje otroke rajši v mestno šolo pošiljajo, da bi se tam res kaj nemščine naučili. To je potrdil deželni šolski svet sam, ko je Šmihelčanom odgovoril, da so tudi tam ljudje, ki hočejo nemško šolo in iz tega namena otroke v Pliberško šolo pošiljajo. S tem pa šolska oblast sama sebi nasproti govori: po eni strani pravi, da se otroci v Šmihelski nemški šoli ne naučijo nemščine in da jih stariši zavolj tega pošiljajo v Pliberk, po drugi strani pa spet pravi, da je Šmihelska šola dobra za učenje nemščine in da se mora tedaj zavolj nemščine v Šmihelu tudi nemška šola ohraniti. Mi pa vemo, da otroci v naše nemške šole po vaseh po štiri in pet let in tudi po osem let hodijo in vendar nemško nič ne znajo govoriti, ampak le brati in pisati. Pa kaj jim pomaga nemško brati, če pa ne zastopijo, kaj berejo?! Če se pa otroci v šolah na deželi ne naučijo nemščine, ampak jih je treba v ta namen v mesto poslati, ali ni potem bolj pametno, da se na kmetih med trdimi Slovenci napravijo slovenske šole, da se bodo vsaj po slovensko dobro izučili, namreč brati, pisati in rajtati. V nemških šolah, kakor so zdaj, pa se v slovensščini skoraj nič ne izučijo, tako da še gladko brati ne znajo po slovensko, nemščine pa se tudi ne naučijo. Kako korist pa imajo potem od šole? Zdaj je šolska oblast ukazala, da se morajo v Globasnici in Šmihelu po dvojne šole narediti, ena slovenska, druga pa nemška. Nemškutarji bodo spet okoli tekali

in ljudem prigovarjali, naj svoje otroke zapišejo v nemško šolo, ne pa v slovensko. Trobili jim bodo spet na ušesa, kako imenitno in potrebno je, da človek nemško zna. Vsak kmet jim potrdi, da je res tako, to mu pa ne pade v glavo, da bi nemškutarju rekel: „Jaz bi že rad videl, da bi se moj otrok nemško naučil, pa kaj pomaga, ko nas pa skušnja uči, da se otroci v naših šolah nič ne naučijo nemščine! Zmirom nam obetate, da se bodo otroci v šoli nemško naučili in da se moramo zavolj tega za nemško šolo podpisati, v resnici pa potem otrokom ne znate nič nemščine v glavo ubiti; hodijo po osem let v šolo, pa še nič nemško ne znajo. Zato nas pa pustite s svojo nemško šolo pri miru; mi bomo otroke zapisali v slovensko šolo, da se bodo vsaj v svoji materni besedi naučili dobro brati, pisati in rajtati, da bodo potem v poznejših letih prebirali slovenske bukve in časopise, da bodo znali kako pismo spisati in prebrati itd.“ Tako bi morali naši kmetje po pameti govoriti. Nemščina ni pred vsem tako zelo potrebna, kakor se vpije. Kmet ne živi od nemščine, ampak od svojega dela in od zemlje, če mu Bog podeli svoj blagoslov ali žegen; zoper točo ali sušo ali slano pa tudi nemščina nič ne pomaga. Saj smo poznali že veliko kmetov, ki so dobro nemško znali, pa so še prej na nič prišli, kakor trdi Slovenci, to pa zavolj tega, ker trdi Slovenec ne hodi po hostah za zajci in jeleni, in rajši svojo živino lepo redi, ki mu več dobička donesa, in zavolj tega, ker trdi Slovenec rajši kaj lepega in poučnega bere in doma sedi, kakor da bi po gostarijah in tabernah denar zapravljaj. Zato pa vas prosim, vi možje v Globasnici, v Šmihelu, v Žabnicah in v Kotmari vesi, ne pustite se preslepiti od nemškutarjev, liberalcev in učiteljev, ampak zapišite svoje otroke v slovensko šolo!

Iz Dholice. (Popravek.) V 27. številki Vašega cenjenega lista se čita v dopisu iz Dholice, da naša učiteljica in učitelj Dünhofen otroke preostro kaznujeta, in da učitelj Dünhofen šolo izpušča, kedarkoli se mu poljubi.*) Prosim vzemite sledeče vrstice kot popravek v Vaš prihodnji list. Ni res, da moji podložni učitelji otroke pretepajo, in da eden in isti otrok tri kazni za eden pregrešek dobi. Žalostno je, da otroci tu pogosto šolo zamujajo; čeravno se še le ob devetih predpoludnem začne, pridejo nekteri ob pol desetih in včasih še pozneje, kar poučevanje silno moti. Nikjer kaj takega v mojem 21letnem službovanju nisem doživel, da bi otroci tako pogosto mudili, čeravno se drugod s šolo večidel že ob osmih zjutraj prične in se otroci tudi za pašo živine rabijo. Če ob šolski preiskavi kak gospod nadzornik zapazi, da otroci šolo mudijo, učitelje graja in zapove, da se to ne sme pripuščati. Če se pa stariši ali njih namestniki zadelj šolskega zamudka pred krajnim šolskim sovetom zagovarjajo, zmirom zagotovijo, da otroke o pravem času od doma pošiljajo, in se izgovoré, da se otroci le med potjo zaigrajo. Kaj je tedaj učitelju storiti, kakor mudečega otroka kaznovati? Proti zapiranju šolarjev v našem kraju sem tudi jaz, ker imajo tu otroci po zimi dolgo in slabo pot pred seboj, po letu jih pa doma za pašo potrebujejo. Ktere dopuščene kazni pa za otroške pregreške imamo, kakor ravno zopet zapiranje — morebiti jih dopisnik pozna? Da dopisnik pravi, da učitelj Dünhofen šolo pred časom zapre in otroke domu zapodi, kedarkoli**) ima drugod kak popravek, je pretirano, res je imenovani gospod učitelj dvakrat otroke eno uro pred časom izpustil, pa to po mojem dovoljenju, ker je moral iti k zdravniku v Poreče, bil je od nekega psa ugriznjen, oni pa le v odločeni uri ordinuje, in bi ga pozneje ne dobil doma, jaz pa sem v svojem razredu še opraviti imel, zadelj tega smo otroke izpustili. To v javno pojasnenje. Vaš udani

Gašper Vilčnik, šolski voditelj.

Dholica, dne 7. vinotoka 1892.

Iz Ljubljane. (Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela veliko zbirko večinoma trdno vezanih knjig od gospe vdove dežel. poslanca, Elize Robičeve. — Čast. prvomestnica Kranjske ženske podružnice, gosp. županja Leop. Šavnikova, je poslala ob podružnični ustanovitvi do sedaj najobilnejši edenkratni donesek 293 gld. 10 kr. Presenetilo nas to ni: na trdi skali stoječi slovenski Kranj čuva namreč v sebi skalnatih ženskih značajev. — Prva Ljubljanska moška podružnica pošilja 120 gld. 30 kr. in „slovenski klub“ pa „katoliško-politično društvo“ v Celovcu 100 gld., češ, ker uprav naša družba najbolj potrebuje podpore radi vedno množčih se svojih zavodov. Naklonili so družbi nadalje: ženska Šentjakobsko-Trnovska podružnica koj ob svoji ustanovitvi 60 gld.; ženska in moška podružnica v Kamniku 58 gld. 50 kr. kot dohodek veselice z dne 4. sept.; č. g. J. Keršič, župnik v Jesenicah, mesto običajnih formalnosti 30 gld. povodom izleta Ljubljanskega Sokola v Jesenice; č. g. Fr. Lekše, kapelan v Vojniku, 26 gld. kot podruž-

*) To se ni trdilo. — **) To se tudi ni trdilo.

Op. ured.

nični prvomestnik; za družbo navdušeni Viteslav pod Krvavcem (Cerklje na Gorenjskem) 15 gld.; g. Fr. Silvester iz Vipave 12 gld.; č. g. Fr. Krek, kaplan v Cerkljah, 10 gld., nabranih o rojstvenem dnevu presvetlega cesarja v večji družbi; g. pravnik Regally 7 gld. 31 kr., nabranih v veseli družbi slovenskih učiteljev na Dunaju; g. A. Virant 6 gld., nabranih med Dolenjskim Sokolom pri izletu v Družinsko vas; g. Ivan Globočnik, tajnik „Slovenskega bralnega društva“ v Kranji, 6 gld., ktere so zložili Kranjski rodoljubi ob priliki sklepa kegljanja za dobitke na korist bralnemu društvu; g. Karolina Lapajne iz Idrije 5 gld.; „Stari Slovenec“ 2 gld. in g. abiturijent Frd. Gomilšak 1 gld., ki so ga zložili dijaki na primiciji č. bratov Vavpotičev v Ormožu. — Ginjenim srcem se Vam zahvalujemo, častite Slovence in dragi Slovenci, na Vaši dejanski radodarnosti napram naši družbi. Sveta brata Ciril in Metod Vam bodeta zato priprošnjika; dobri Bog pa bodi Vaš večni plačnik.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Družbi sv. Cirila in Metoda.

Slavimo njo, ki nam sinove vzgaja,
Kateri národ naj budé iz spanja!
Čeprav na njo se hud vihar zaganja,
Pri delu vendar le junaško vztraja.

Drevesca mlada čvrsta pa zasaja
Na polje národnega delovanja.
Na njé se národ nekđaj naj naslanja!
Ta mlada četa z upom nas napaja.

Pravično njeno je orožje vedno,
Ko se bori za zemljo našo dedno,
Ko se poganja za pravice svete.

Povrnimo dobrote ji neštete,
Podpirajmo jo kot sinovi vrli!
In kmalu bomo krasno vigred zrli.

Bogdan.

Glasovi nasprotnikov.

„Et meminisse juvat!“

„Freie Stimmen“-ovci naš „Mir“ pridno in pazljivo beró! To je gotovo dobro znamenje. Kajti konečno zná tudi te ljudi, — če tudi za sedaj nimamo še posebnega upanja za to — še pamet srečati, da uvidijo pravičnost naših zahtev in nam privoščijo, kar nam gre po Božjih in človeških postavah. — Pa, kakor rečeno, to se še ne bo kmalu zgodilo, kajti „Freie Stimmen“-ovci so še preveč vročekrvni, in jih vsaka slovenska beseda spravi v hud ogenj. — V svoji 27. številki je „Mir“ objavil dopis „Et meminisse juvat!“, v katerem se je dokazalo, koliko zaslug za vso evropsko — tudi nemško! — kulturo so si Slovenci pridobili za časa turških vojsk. A „resnica v oči kólje!“ „Fr. Stimmen“ nikakor niso zadovoljne, da bi tudi Slovenci utegnili imeti katerih zaslug za blaženo nemško kulturo, in zato se prav na debelo širokoustijo, da to, kar „Mir“ piše o turških vojskah — ni res! Ali, gospodine Dobernik; s par beletrističnimi frazami se zgodovinske resnice ne spravijo s svetá, in naj take fraze stojé tudi v premodrih pre-resničnih (??) „Freie Stimmen“. Ta list se sklicuje na zgodovino; no, Slovenci poznamo dosti tisto nemško zgodovino, in vemo le predobro, kako nemški „učenjaki“ kujejo „zgodovino“ posebno, kjer je govor o Slovanih! — Kako daleč je že dospela blažena nemška „kultura“, kaže pa prav živo naslednji stavek, vzeti iz članka, v katerem se „Freie Stimmen“ toliko vjedajo nad „Mir“-om. Glasi se: „Warum liessen sie dieselben (Srbe itd.) bis in die neueste Zeit im Unglücke schmachten? Wahrscheinlich aus dem einfachen Grunde, weil da ihre eigene Grenze unberührt blieb und die eigene theure Haut ausser der Schusslinie war und weil sie damals mit dem Schwefel allein nichts hätten ausrichten können, weswegen nun die heutigen Pan-slavisten (glej no!), Nachfolger und Erben derselben von dem eben erwähnten gelben Material so viel auf Lager haben, dass sie genöthigt sind, es durch den „Mir“ in Kleinverschleiss zu bringen.“ Na take otroške in neslane „šale“ pač ni vredno odgovarjati. —o—

Politični pregled.

Za nas Slovence je danes najvažnejša novica, da je stopil v pokoj kranjski deželni predsednik baron Winkler, vodstvo kranjske deželne vlade pa prevzame baron Hein, ki je bil ob enem imenovan za dvornega svetovalca. Da bo g. Winkler odstopil, vedeli in slišali smo že davno, da bo pa

dobil takega naslednika, tega pa nismo mislili. Hein je namreč na glasu odločnega nemškega liberalca, toraj odkrit nasprotnik Slovanov. Da takega moža pošljejo v čisto slovensko deželo, to je pač dokaz, da je grof Taaffe že popolnoma v nemško-liberalnih rokah. Ni ga torej zastoj nemški cesar Viljem II. zdaj na Dunaju odlikoval z redom črnega orla, med tem ko ga je prej vedno preziral. Taaffe ni več tisti mož, kakor je bil pred leti; ali se je sam predelal, ali so ga drugi do tega prisilili, tega ne vemo; znano nam je zdaj le, da nasproti Slovincem Taaffe ne ravna lepo, nego jih prej kakor slej pomaga na steno pritiskati, in sicer z vso močjo, kolikor je premore. Slovenski poslanci so vlado veliko let brezpogojno podpirali in niso jej delali nobenih zadreg; Taaffe se jim pa za te dobrote sedaj s tem zahvali, da jim pošlje Nemca, in to Slovanom neprijaznega Nemca za predsednika v deželo! Lepa je ta! Nemško-liberalni listi vriskajo od veselja; mi pa mislimo, da bo vlada ta korak še obžalovala. Baron Hein ne more kranjskim Slovincem nič več skaze delati; oni so tako utrjeni, da jim nobena sila ne vzame več prvenstva v deželi. Kranjskim Nemcem se ne more nič na bolje obrniti, ker se jim tudi do zdaj ni godila nobena krivica. Vlada bo le toliko na slabšem, da zna kranjsko-slovenske državne in deželne poslance v opozicijo (nasprotovanje) spraviti in svojo moč s tem precej oslabiti. Po drugi strani bi se pa smeli Slovenci v drugih pokrajinah tega prevrata v deželnem predsedništvu kranjskem skoraj veseliti, saj druge pomoči tako ni bilo, da bi se storil konec grdemu in odurnemu medsebojnemu prepiru. Vse naše prošnje in prošnje Štajercev in Primorcev niso nič izdale; morda bo šiba zdaj Kranjce spametovala in jih preverila, da smo Slovenci še daleč od zaželenega cilja, in da nam je toraj potrebno najprej složno postopanje in skupnega vojevanja. Odkrito pa rečemo, da se nam že skoro stidi brati Ljubljanske časnike, posebno one vrste, ki tudi še zdaj, v tem resnem trenutku, nikakor nočejo prenehati s hujskanjem in zbadaanjem ter dan za dnevom kar s celimi članki netito ostudni prepir in pogrevajo stvari, ki razun Ljubljanske prepirljive gospóde in tistega, ki te neslanosti spisuje, nikogar drugega ne morejo zanimati. Vprašamo le, ali res ni več kaj drugega pisati? Ali res nemamo Slovenci drugih potreb, za ktere bi se mogli Ljubljanski slovenski listi zavzemati? Pustite torej ta gnjusni prepir in ne prilivajte ognju vedno še olja, da jeza in sovraštvo prej ko mogoče preneha. — Te dni se je na Dunaju mudil nemški cesar Viljem II. Bil je seveda z vso častjo sprejet. Političnega pomena to potovanje menda nema; saj je znano, da Viljem II. rad potuje za kratek čas. — V delegacijah so zatrdili naš cesar, da se vojske v kratkem še ni bati. Češki delegat Eim je grajal našo zunanjo politiko, ker je nevarnost, da dobimo vojsko z Rusom. Minister Kalnoky je to zanikal in rekel, da če je Rusija tako miroljubna, kakor mi, ne bomo nikoli vojske imeli. — Po delegacijah, pravijo, se bo spet državni zbor začel. — Vlada je nunam dovolila, v Kremsu v dolnji Avstriji ustanoviti žensko učiteljsko pripravnico za izgojo vernih učiteljic. Takih nam je res treba, posebno bi jih radi zamenjali za naše liberalne in slovnožrešne učitelje na Koroškem. — Na Dunaju je bil za državnega poslanca izvoljen dr. Kronawetter, v Boskovici na Moravskem pa Mladoček dr. Tuček zoper Staročeha Slonko. Obe volitvi ste pomenljivi in obe obrnjeni zoper sedanjo vlado. Napredovanje Mladočehov na Moravskem ni veselo znamenje, vendar izrekamo željo, da naj bi se ta stranka poprijela zdaj že enkrat resnega postopanja, ki bi kaj izdalo in bilo vsem Slovanom v korist, kajti bližamo se hudim časom in treba nam je biti pripravljenim na vse nepravilike.

Sv. Oče papež so bojda dovolili, da se sme na izhodu (v turških deželah) upeljati grško bogoslužje, kterege so ljudje bolj vajeni, da se jim tako olajša prestop h katoliški veri. — Nemška hoče vojaške stroške povišati spet za 65 milijonov mark. Po drugi strani pa se spet zagotavlja, da ne bo vojske. Komu verjeti? Nam se zdi, da se drug drugega bojijo in zato si nobeden ne upa začeti in vsak misli, da je še premalo oborožen. — Dahomejci v Afriki so bili od Francozov zopet tepeni dne 28. sept. t. l. Prav jim je, naj pustijo Evropejce pri miru! — Na Francoskem dela dober utis, da se je angleška vlada odločila, popustiti Ugando, ktero so po krivici vzeli katoličanom. Konservativni angleški listi zavolj tega hudo pišejo zoper Gladstonovo vlado. — V Venezueli (južna Amerika) je notranje vojske konec. Puntarski general Krespo je namreč zmagal in zasedel glavno mesto Karakas. Prejšnji ministri so zbežali. Krespo je zdaj izvoljen za predsednika republike. — Za generala jezuitov je izvoljen španski menih pater Martin, zelo učen moč. Stoloval bo v Florenci na Laškem.

Gospodarske stvari.

Reja goveje živine za pleme.

(Govor gosp. pristava V. Rohrmann iz Grma pri Novem mestu na shodu katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem na Golšovem dne 28. avgusta t. l.)

(Dalje.)

Pri brejih kravah je tudi v zadnjem času ponehati z molžo. Nekatere krave ostavijo molžo same že več tednov pred porodom, druge pa molžejo magari do zadnjega dne. To pa ne sme biti. Vimenu treba je tudi počitka. Saj 6 tednov pred porodom kaže molžo opustiti, da se tele tem hitreje in boljše razvija. Skušnje nas pa tudi učé, da nam dajejo krave, ktere smo pustili zadnji čas v miru, pozneje toliko več mleka, med tem ko ga izgubé krave, ktere smo do zadnjega molzli. Z molžo je ponehati seveda polagoma, da se vime počasi osuši, toraj je skraja namesto trikrat le še dvakrat na dan mlesti, teden pozneje le še po enkrat, in končno še v večjih presledkih, vsak drug dan, toliko časa, da se vime osuši. Vsigar pa je vime do čistega izmlesti.

Nekaj dni pred porodom storimo prav, če polagamo nekoliko menj krme, da se vime ne zalije z mlekom ter ne oboli za vnetjem, ali da se ne napravi volčič ali sajavec na vimenu. Koder so gospodarji navajeni, krave posebno dobro rediti, je saj 14 dni pred porodom ponehati s pretečno in obilo krmo, da krave ne zbolé za porodno vročnico, ki je zelo nevarna. Iz tega vzroka je tudi paziti, da se krava ob porodu ne prehladi; varovati jo je tedaj pred preprihom in po porodu ji je pokriti život z volneno odejo.

Prvo mleko mora na vsak način tele posesati. Le v tem slučaju, ko bi se bilo bati vnetja vsled premočno zalitega vimena, lahko pomolzmemo kravo že pred porodom. Sicer pa ne smemo prvega mleka nikdar pomlesti in proč vreči, ali celo kravi piti dati, ker bi se tele potem slabo otrebilo in bi prav lahko zbolelo. Saj tudi pri drugih živalih nikdo ne jemlje prvega mleka novorojenčku. Če se je tele nasesalo, izmlesti je vime do čistega. Med poznejšim sesanjem teleta je paziti, da se ne bode tele presesalo; varovati ga je tudi pred prehlajenjem, da nam ne oboli.

Za rejo je odločiti le lepa teleta od dobrih starišev. Večkrat se pa odločijo gospodarji za rejo teleta, predno se je porodilo in brez ozira na to, ali je od dobre ali slabe krave. Če kaže gospodarju, da bi lahko redil še eno goved, ali če mu je treba v hlevu nadomestiti kako prodano živinčé, potem se odloči za rejo, če tudi je tele od slabe krave. Njegov sosed dela pa ravno narobe. Ker mu ne kaže rediti teleta, prodá ga mesarju, magari če je tele še tako lepo in od dobre krave. To ni prav! V tem oziru je edino to pametno in priporočila vredno, da prodá gospodar slabega teleta mesarju, namesto njega pa kupi za rejo dobrega teleta od svojega sosedá, če ga ta ne misli rediti. Tako si moramo najprej pomagati. (Dalje sledi.)

Novičar.

Na Koroškem. Tudi za Kotmirsko šolo je prišel enak odlok, kakor za Globasnico, Šmihel in Žabnice. Šola se bo na dve razdelila, v nemško in slovensko; pa tudi v slovenski se bo nemščina učila po tri ure na teden. Opozorjamo stariše šolarjev na današnji dopis iz Podjunske doline. — Ko so štirje delavci pri Goricah most čez Zilo delali, se je oder podrli in so doli padli; eden je težko ranjen, trije so manj poškodovani. — Zlato bodo spet kopati začeli v Turah planinah na koroško-solnograjski meji. — Posojilnico snujejo v Št. Lenartu pri sedmih studencih. — Zadnje letošnje slavnosti na sv. Višarjih se je udeležilo okoli 3000 romarjev. Celo leto je prišlo okoli 40.000 romarjev. — Bralce našega lista opozorjamo na zadnji (v št. 28. priobčeni) in današnji inserat trgovca g. Fr. Sadnikarja v Celovcu ter priporočamo njegovo trgovino z železnino vsem svojim rojakom kar najtopleje, ker smo povsem prepričani, da se mož potrudí svojim kupovalcem postreči le z dobro robó, in da se pri njem vsa naročila vestno ter po najnižjih cenah izvršujejo.

Na Kranjskem. Svetčev banket, ki se je vršil v nedeljo dne 9. t. m. v Ljubljani, je bil dobro obiskan. Došlo je blizu 200 udeležencev in nad 160 telegrafskih in pismenih pozdravov, med njimi 16 iz Koroškega. Slavljenca Svetcu se je podaril v spomin srebrni tintnik z zlatim peresom. Govori so bili po večini še dovolj zmerni in miroljubni. Največ govornikov je napivalo slavljenca g. Luki Svetcu, ki res zasluži spoštovanje vseh Slovencev, ker je dober katoličan in neupogljiv boritelj za slovenske pravice. Dr. Ferjančič je prvi pozdravil goste ter napil slavljenca Svetcu, na kar se je slednji v daljšem govoru zahvalil. Dr. Majaron je napil Hrvatov, dr. Dolenc staremu rodoljubu dr.

Zupancu, Hribar pa škofu Strosmajerju, kteremu se je poslal telegrafski pozdrav. Nadalje so govorili: dr. Tavčar, Hrvat dr. Amruš iz Zagreba, župan Grasselli, urednik Gaberšček iz Gorice, nadučitelj Ribnikar, dr. Gregorin, posestnik Butij iz Vočila na Koroškem, Peče in drugi. Zvečer se je Svetcu tudi v gledališču od mnogobrojno zbranega občinstva napravila navdušena ovacija. — „Duhovskega poslovnika“ je izišel 3. zvezek. — V Olševku nad Šenčurjem so dobili lep nov altar. — Zavod za slepe in gluhome na Kranjskem se bo menda že kmalu napravil. Denarja je za ta namen založenega pol milijona goldinarjev. — Knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda je izišel 8. zvezek, ki popisuje življenje in delovanje slovenskega pesnika in pisatelja Janeza Ciglerja. — Prenovila in poplesala se je mestna farna cerkev v Kranju.

Na Štajerskem. Družba vednega češčenja presv. Rešnj. Telesa v lavantinski škofiji je imela lani dohodkov 2123 gld., troškov pa 2114 gld. — Volilni shod je bil v Št. Janžu na Dravskem polju. Dr. Gregorec je poročal o svojem delovanju v državnem zboru. — Na novo se je preselila cerkev sv. Lenarta pri Laškem trgu. — Zlato mašo so obhajali č. g. župnik Fr. Toplak v Št. Lenartu pri Veliki nedelji. — Jako pomenljive so besede, ktere je govoril pri peti štajerski učiteljski konferenciji dne 20. septembra t. l. predsednik, gosp. dr. K. Jarc, c. k. deželni šolski nadzornik štajerski, rekoč: „Marsiktera šola, marsikteri učitelj se uda časovnemu pritisku, ki z vedno večjo silo zahteva realistično izobrazbo, pri tem pa prezre, da je temelj vse izobrazbe znanje materinega jezika, da je in mora biti jezikovni pouk (seveda pouk v materinem jeziku) podlaga vsemu drugemu pouku“. — Ko bi si te zlate besede hoteli k srcu vzeti tudi koroški učitelji in vsi oni gospodje, ki mislijo, da so šole le zato, da se vtepajo otrokom v glavo nekatere besede tujega nam jezika nemškega. Bog jih razsvetli!

Na Primorskem. V Barkovljah pri Trstu je bilo neko nasprotje med cerkvenimi pevci in med pevskim društvom „Adrija“. To se je, hvala Bogu, poravnalo dne 18. sept.; vsi cerkveni pevci so pristopili k „Adriji“, ki bo odslej tudi v cerkvi pela. Želeli je, naj bi se vsi podobni prepiri na tak način poravnali. — „Lega nazionale“ je ustanovila laško šolo v Miljah za slovenske otroke! Saj laških otrok tam ni.

Poslano.*

Pred desetimi leti je gosp. Miha Zablačan oskrbel, da so Glinje z okolico dobile in si napravile novo brizgalnico z drugo potrebno ognjegasnó pripravo. Pri tem pa je kazal nadrobni končni račun za 35 gld. primanjkljaja. Na prizadevanje posebno nas podpisanih pa je g. Miha Zablačan izrekel besede: „No, bom pa šenkal.“ Na željo nekterih se je pa ta izjava zavolj večje sigurnosti tudi zapisala. Obžalovati pa je, da dotični zapisnikar ni zapisal natančno besed „no, bom pa šenkal“, ampak je le zapisal, „da g. Miha Zablačan nema nič več za dobiti“. On si pač ni mogel misliti, da bi se znale te besede kdaj zavijati tako, kakor da je g. M. Zablačan najprej nekaj tirjal, kar mu ne gre, in se potem umaknil.

Mi podpisani štejemo g. Miho Zablačana med dobrotnike naše soseske in iz srca obžalujemo, ako je bil ta njegov blagodušni dar povod, da se je v

* Za to rubriko prevzame uredništvo le toliko odgovornosti, kar mu naklada tiskovni zakon.

Zelo važno za take, ki imajo star srebrni denar.

Vsled razglasa vis. c. k. finančnega ministerstva od dne 8. avgusta 1892 se bodo stari srebrni denarji iz zvezne pogodbe (Conventionsmünzen) samo še do novega leta jemali pri cesarskih blagajnicah. Po novem letu pa se bo dobilo za nje samo to, kar je srebro vredno. Ker pa se je za te denarje do zdaj več plačevalo, kakor so v resnici vredni, in ker se cena srebra še vedno menja, zato se svetuje vsakemu, kdor ima tak denar, da ga zamenja še pred novim letom, sicer zna zgubiti po 30%, to je, po 30 kr. pri goldinarju.

Zvezna srebrnina, ki se je v Avstriji izkovala, se plača do 30. decembra 1892 po sledečih cenah:

cel tolar s krono (križarji)	2 gld. 30 kr.
pol tolarja s krono	1 „ 12 „
četrt tolarja s krono	— „ 55 „
navadni tolar zvezne veljave	2 „ 10 „
goldinar zvezne veljave	1 „ 05 „
stara dvajsetica (evancigarca)	— „ 34 „
nova dvajsetica	— „ 35 „
desetica (zvezne veljave)	— „ 17 „
petica	— „ 8 „
groš	— „ 5 „

celi tolarji	1 gld. 45 kr.
pol tolarji	— „ 72 „
tridesetice	— „ 34 „
tuje dvajsetice (evancigarce)	— „ 22 „
tuje desetice	— „ 10 „
stare petnajstice in sednajstice	— „ 16 „

njegovi obtožbi izrekla nad njim ocena, da je „sehr verdächtig“ (zelo sumljiv). Mi smo prepričani, da se ta ocena opira na krivične in pristranske informacije, in dajemo g. Mihi Zablačanu spričevalo pravičnega, poštenega in krščanskega sosedá.

V Glinjah, dne 12. oktobra 1892.

Val. Goričnik l. r., Sim. Fritz l. r.,
odbornik požarne straže. bivši načelnik požarne straže.
Andrej Vidman l. r.
odbornik požarne straže.

Vabilo

na **občni zbor** podružnice sv. Cirila in Metoda v Medgorjah dne 23. oktobra o pol štirih popoldne pri Martincu v Habru. Spored: 1. Pozdrav načelnika; 2. volitev novega odbora; 3. poučen govor; 4. pobiranje letnih doneskov in upisovanje novih udov; 5. slučajni govori in nasveti. — Povabljeni so udje in drugi verni ter zavedni Slovenci.

Odbor.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico bode imela v nedeljo dne 30. oktobra 1892 ob 3. uri popoldne v gostilni Valentina Štangelná v Kotmarivasi svoj **letni občni zbor** po sledečem dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprejem in vpisovanje udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajni govori in nasveti. Po zborovanju: petje in prosta zabava. — Prijazno vabi vse ude in prijatelje te družbe k obilni udeležbi

načelnštvo.

(Za matere.) Kar je rekel čast. gosp. župnik Bošt. Kneipp v Würshofenu, da čista bobova kava preveč živce razburja in s tem zdravju škoduje, posebno pri ženskah in otrocih in da je za bledične, na krvi revne in na živcih bolne kakor strup, to potrjujejo tudi slavni zdravniki. Zato se priporoči, da se pravi kavi primeša nekaj sladne kave, da se odstranijo škodljive lastnosti bobove kave. Med vsemi primesmi za kavo je tista najboljša, ki je znana pod imenom „Kathreiner-Kneippova sladna kava“, ker ima prijeten, kavi podoben okus in se prilega na mizo bogatina in reveža. Gosp. župnik Kneipp je očitno izjavil, da je ta kava priporočila vredna in dovolil, da sme njegovo ime nositi, ker se je prepričal, da je taka. kakoršno on za dobro spozna. To okusno in tečno jed bi morala vsaka gospodinja pri hiši imeti.

Loterijske srečke od 15. oktobra.

Line 36 48 82 90 54

Trst 62 59 1 5 39

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	80	6	60
rž	4	80	6	10
ječmen	3	60	4	50
oves	2	20	2	35
hejda	5	70	7	10
turšica (sirk)	3	20	4	60
pšeno	8	—	10	—
fižol	5	10	6	35
repica (krompir)	1	30	2	10
deteljno seme	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. — kr. do 2 gld. 20 kr., kislo 1 gld. 40 kr. do 2 gld. — kr., slama po 1 gld. 60 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 60 do 65 kr. kila, maslo in puter po 95 do 110 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Po sedanjí vrednosti srebra računjeni, veljati bi po novem letu

1 gld. 60 kr.	toraj bi bilo zgube: 70 kr.
— „ 80 „	„ „ „ „ 32 „
— „ 40 „	„ „ „ „ 15 „
1 „ 46 „	„ „ „ „ 64 „
— „ 72 „	„ „ „ „ 33 „
— „ 22 „	„ „ „ „ 12 „
— „ 22 „	„ „ „ „ 13 „
— „ 10 „	„ „ „ „ 7 „
— „ 6 „	„ „ „ „ 2 „
— „ 3 „	„ „ „ „ 2 „

stare šestice	— gld. 04 kr.
dvójni zvezni tolarji (že preklicani)	2 „ 05 „
južnonemški tolarji (bavarski)	1 „ 12 „
„ goldinarji	— „ 56 „
„ polgoldinarji	— „ 28 „
šestinke tolarja	— „ 15 „

Lepo in bogato s pravim zlatom pozlačene

nagrobne križe

in veliko zalogo raznovrstnih železolitih

pečij in Marija-Celjskih kotljev

najboljše vrste, kakor tudi

razne druge železnine,

prodaja po nizkih cenah

Franco Sadnikar,

v Celovcu, Burggasse št. 7.

Krist. Gundlach

slikar, pobarvar in lakirar
v Celovcu, Mariannengasse št. 7.,
izdeljuje **napise, grbe** po strogo heraldičnih predpisih in take reči.

Posebnost:

Napisi na glažovino, les, pleh in zid.

Za fino, elegantno in ročno delo se jamči.

Ker si je priskrbel

lakirarsko peč za pleh,

na kar opozarja posebno **klepače**, zamore lakirati
tablice na durih, posodo iz pleha, bane za kopanje, vrče za vodo, plehaste okrožnice, kuhinjske posode itd. v kratkem času, trpežno in lepo.

Velika zaloga oljnatih barv na drobno in debelo po najnižjih cenah.

Moka za živino

po 5 gld. 50 kr., ržene otrobe po 5 gld. 10 kr.
100 kilo prodaja in razpošilja

Leopold Majdič, mlinar v Velikovem.

KATHREINER-

Kneippova
sladna
kava

Je pristna le, ako ima
to varstveno marko.

Svari se pred ponarejenimi
izdelki.

Najboljša primes za kavo.

Se dobi povsod.

Kmetija na prodaj.

Na prodaj je kmetija srednje velikosti na Radišah pri Celovcu štev. 16. Ima 5 oralov lepega gozda, 12 oralov posetve, 2 oralna travnika, nekaj sadja. Tudi ima pravico do skupnega pašnika, ki se bo kmalu razdelil. Je le 5 minut od cerkve. Več pové g. Janez Korpič, župan na Radišah, in pa posestnik Matija Toman, vrtnar pri gosp. Wirthu v Beljaku.

Tinktura za želodec,

ktero prireja **GABRIEL PICCOLI**, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, krepi želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 steklenicami velja gld. 1.36, z 55 steklenicami, 5 kilogramov teže, velja gld. 5.26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarne v Celovcu Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Književno naznanilo.

Iz zapuščine pokojnega župnika Matije Marjerja sem nakupil sledeča dela, ki se proti gotovini pri meni dobé po sledečih znižanih cenah:

„Pravila, kako izobraževati ilirsko narečje in v obče slovenski jezik. 1848.“ Prej 60 kr., zdaj le 10 kr., po pošti 15. kr. več.

„Slavjan. Časnik slovstven in uzajemen za Slavjane književne i prosvetljene. 1873., 1874.“ Letnik nov 6 gld., zdaj le 20 kr., po pošti 30 kr.

„Uzajemna slovnica ali mluvnica slavjanska. 1865.“ Nova 3 gld., zdaj le 20 kr., po pošti 30 kr.

Izšel je tudi katalog št. 58. o moji zalogi starih knjig, v katerih se nahaja tudi več slavjanskih del po nizkih cenah. Pošiljam ga na zahtevanje gratis in franko.

Priporočam slednjič svojo veliko zalogo slovenskih molitvenikov itd., in če bi česa ne imel v zalogi, priskrbim to v naglici.

A. Raunecker, bukvar v Celovcu.

V bukvarni **A. Raunecker** v Celovcu se dobi „R. Čuček, početnica nemškega jezika (nemška slovnica za Slovence) za 1. in 2. razred slovenske gimnazije.“ Vezana velja 80 kr.

Harmonij,

ki je vreden 35 gld., glasen in lepo doneč, se iz posebnega uzroka zamenja za majhen glasovir. Ponudbe naj se obračajo na uredništvo „Mira“.

Priporočilo trgovine.

Usojam si prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu uljudno naznaniti, da sem kupil štacuno za špecerijsko blago pri „Angelju“ na Wodley-evi cesti hiš. št. 8 (St. Veiter-Ring) in jo bodem pod firmo **Julius Ivanetič** dalje vodil. — Prosim za prijazno naklonjenost in blagovoljno naročbo, zagotavljam, da se bodem vedno potrudil z dobrim blagom in primernimi cenami zadovoljiti p. n. naročnike.

Odličnim spoštovanjem

Julius Ivanetič.

SCHUTZ - MARKE.

Kdor hoče uživati dobrote edino pristne, ne na pol sežgane in slabo okusne

Kneippove sladne kave, naj kupuje le rudeče, štirivoglate zavoje od Oelzovih bratov, ki nosijo kot varnostno marko sliko s ponvo. Mešana z

Ölzovo kavo,

ki je najboljše in najcenejša kavina primesa, daje kavo, ki bobovo breztečno kavo galec prekosi, ki je zdrava, dober kup in tečna.

Bratje Ölz v Bregencu,

v Avstro-Ogerski državi edina od častitega gospoda župnika Kneippa priporočena tovarna za sladno kavo.

Dobi se v vseh boljših prodajalnicah za tržaško blago.

KAVA

je letos dobro rodila in se daje boljši kup, kila po 145 kr. in više, kakor je sorta.

MOKA

iz parnega mlina delniške družbe v Pešti.

NATORNA VINA,

rudeča, bela, v sodih po 56 litrov in več, in prav posebno priporočam še moja **tirolska vina** po 24 gld. hektoliter.

Za pošteno, pristno blago se jamči.

Kupčija za tržaško blago, zabelo, moko in vino:

AMAND PROSEN

v Celovcu, kosarske ulice štev. 24.

Kramarjem se daje blago nekaj ceneje.

Učenec,

ki je dovršil najmanj prvi razred latinske šole ali realke z dobrim uspehom, priden in poštenega značaja, popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika, vsprejme se takoj v **tiskarno družbo sv. Mohorja**. Natanjnejši pogoji izvedó se pri upravnistvu družbine tiskarne v Celovcu.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo, mlatiline, čistilnice za žito, trierje, slamozeznice, mine za sadje, sušilnice za sadje in vino, za grozdje, kakor vse druge stroje in priprave za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo, priporočam v napovedi in najboljši obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,
Praterstrasse 78.

Illustrirani zapiski in peharska pisma v britanskem, nemškem, latinskem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franko. — Čita za poskušajo — granacija, zgodni pogledi.

Zapet enične cene!

Peter Merlin,

„pri zlati krogli“

stara trgovska hiša za tržaško blago in železnino v Celovcu, kosarske ulice,

priporočam svojo veliko zalogo najboljše kave, sladkorja, petroleja itd. Prodaja tudi dobra vina, rum in druge žgane pijače, barve, izvrstno moko in južno sadje. Nadalje prodaja vsakovrstno orodje in posodo iz železa, pleha, bakra, cina itd. Za poštenost blaga se jamči; cene so nizke.

Nov harmonium se dobi za 50 goldinarjev pri **I. Fina**, Podkloštrum (Arnoldstein).

Kupčevalci (ne agenti),

ki se pečajo ali se hočejo pečati s prodajo

kmetijskih strojev,

naj se oglasijo pri tovarni

IG. HELLER na Dunaju

II. Praterstrasse štev. 78.

Red za točenje (Schank-Ordnung)

za županstva na Koroškem,

natisnjen v obeh deželnihi jezikih (nemško-slovenski) in na željo nekterih občinskih zastopov založen, dobiva se (po 10 kr. iztis) v tiskarni družbe sv. Mohorja v Celovcu.